SP Stadsreparatie Westersingel

4 juni 2026

Gemeente Bergen op Zoom

urbis

Introductie

Introductie

Achtergrond

- Overgangsgebied: binnenstad / Westersingel / Havenkwartier
- Vernieuwing nodig: leegstand + verouderde openbare ruimte
- IPvE = basis voor stedenbouwkundig plan

Proces

- Najaar 2025 – maart 2026: analyse & variantenonderzoek
- 3 concepten gedeeld met omwonenden
- Variant “Fabrieksstraat” uitgewerkt tot stedenbouwkundig plan

Plangebied

Ontstaanshistorie voor aanleg Westersingel

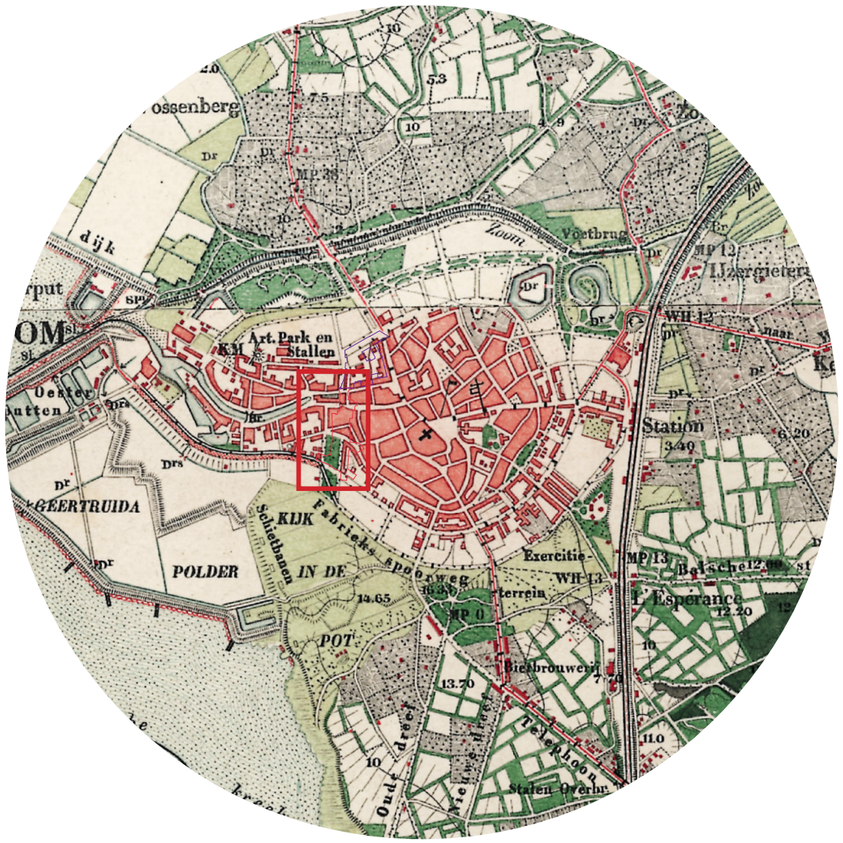
→ Vóór de 20e eeuw

Hoofdzakelijk oost–west georiënteerd stratenpatroon, met een fijnmazig netwerk van kleine straatjes dat de haven op een natuurlijke manier met het stadscentrum verbond.

1850

1900

1960

Aanleg Westersingel

→ Breuk - rond 1970

De aanleg van de Westersingel creëerde een nieuwe dominante noord–zuidas. Historische oost–westverbindingen werden verbroken, de fijnmazigheid en ruimtelijke leesbaarheid van het stedelijk weefsel verzwakten ingrijpend.

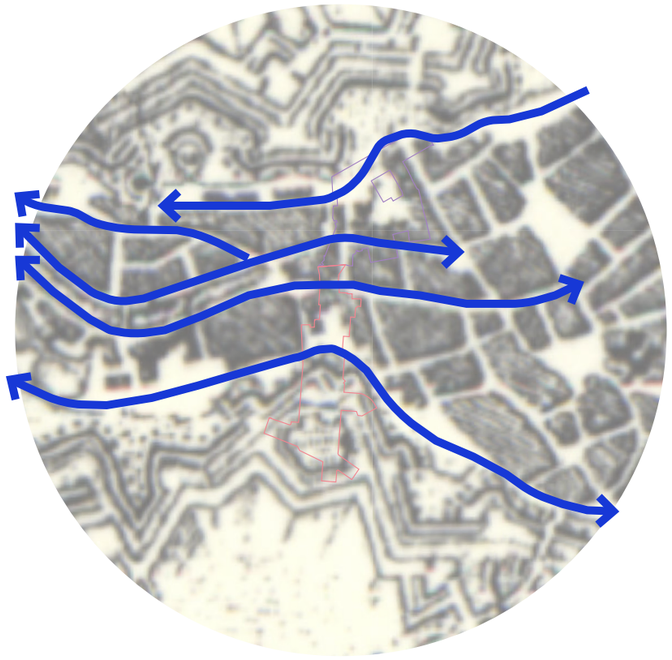

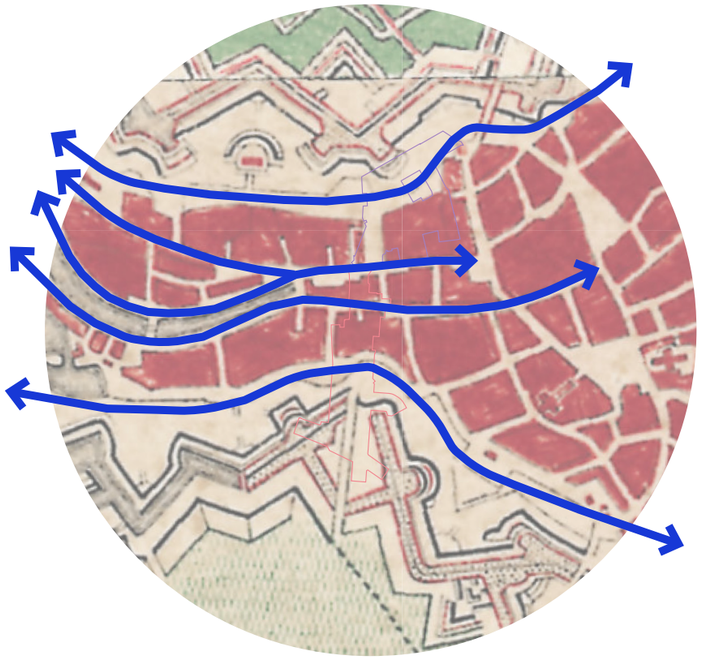

Gevolg aanleg Westersingel

1850

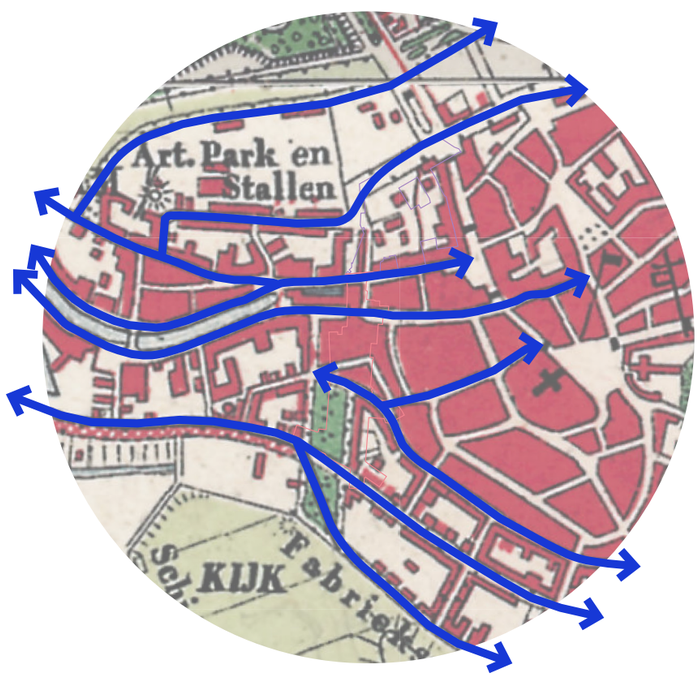
1880

1970

1910

1950

Westersingel nu

INTEGRALE OPGAVE, AMBITIES EN CONCEPTEN

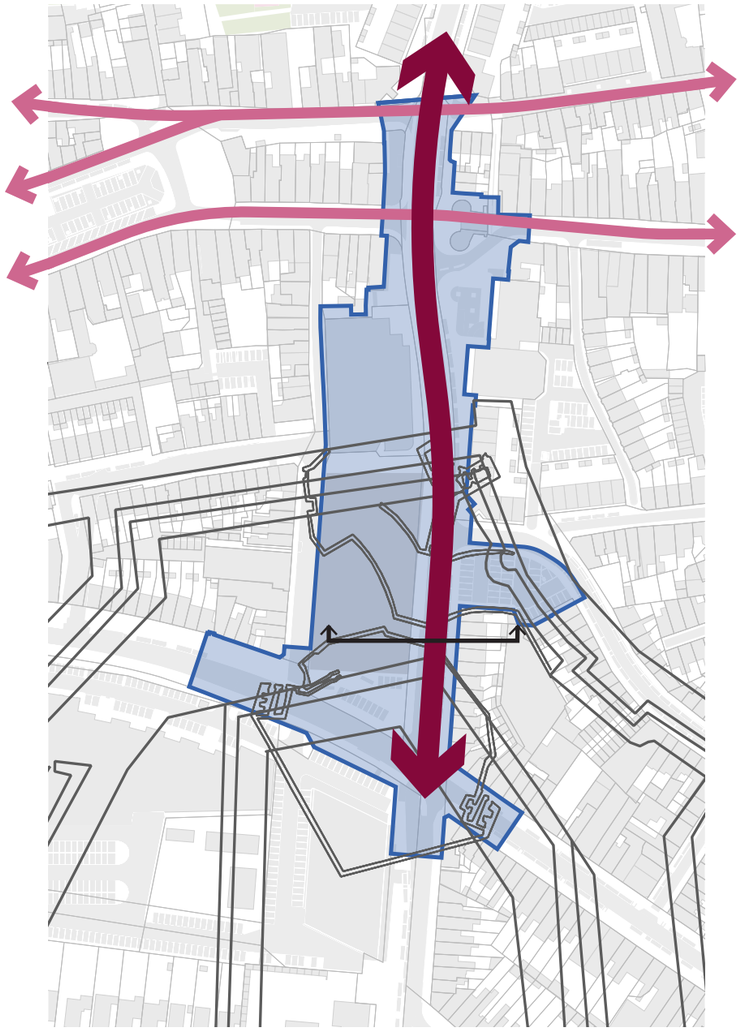
Opgave historie: sleutels voor het ontwerp

→ Uitzonderlijke historische gelaagdheid

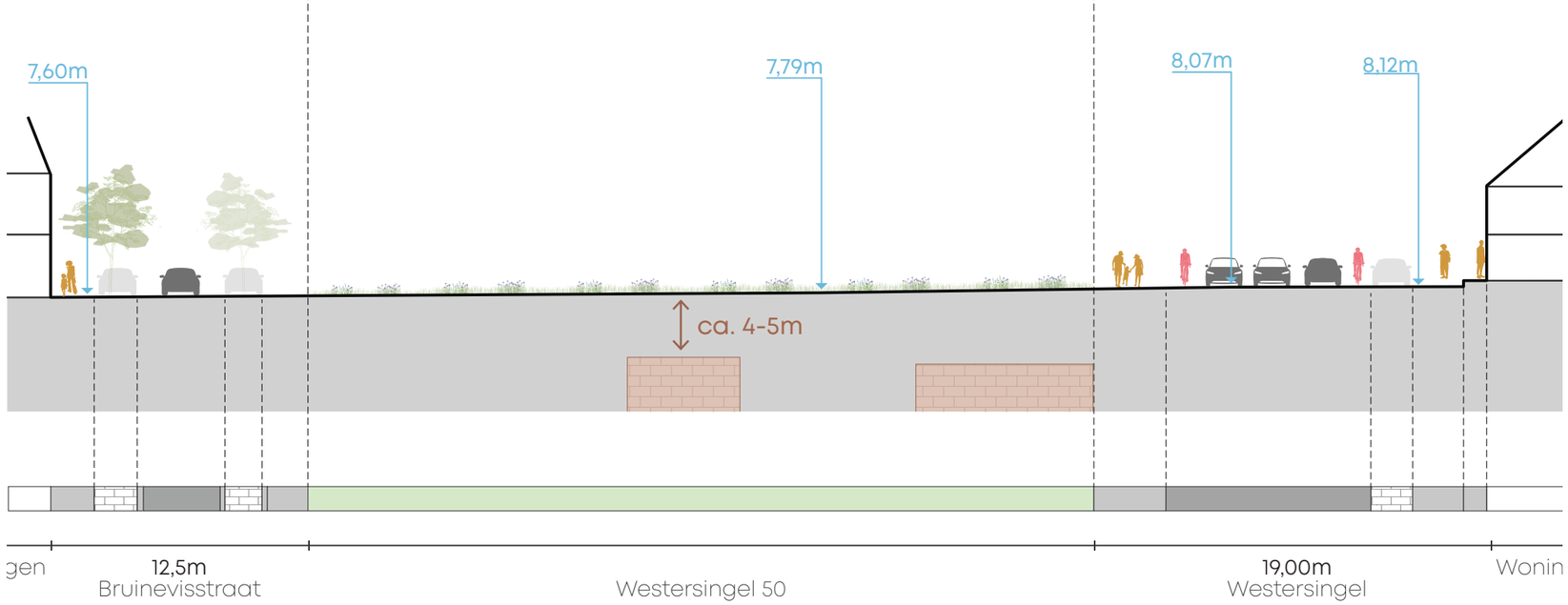
Bergen op Zoom draagt overal sporen van het verleden: zichtbaar (Gevangenpoort) én verborgen onder het maaiveld (vestingwerken rond de Stoelemat, voormalige kazerne).

→ De opgave vandaag

- De verbroken oost–westverbindingen herstellen
- De noord–zuidas verzachten
- Historische lagen zichtbaar maken in de openbare ruimte
- De identiteit van de plek versterken via de kwaliteit van oude structuren

GESCHATE DIEPTE LIGGING VESTINGWERKEN

Plangebied

Vesting

Historische connecties

De Westersingel: een recente verbinding die een breuk in de stad veroorzaakt

Knelpunten

Westersingel

Veel asfalt, weinig groen
Harde verharding domineert
Uitstraling past niet bij de binnenstad

Fietsstrook stopt ineens

Fietsers rijden op het trottoir bij gebrek aan een fietspad

Onoverzichtelijk kruispunt

Gevangenpoort

Kwaliteiten

Boom Koepelplaats

Nabij de binnenstad

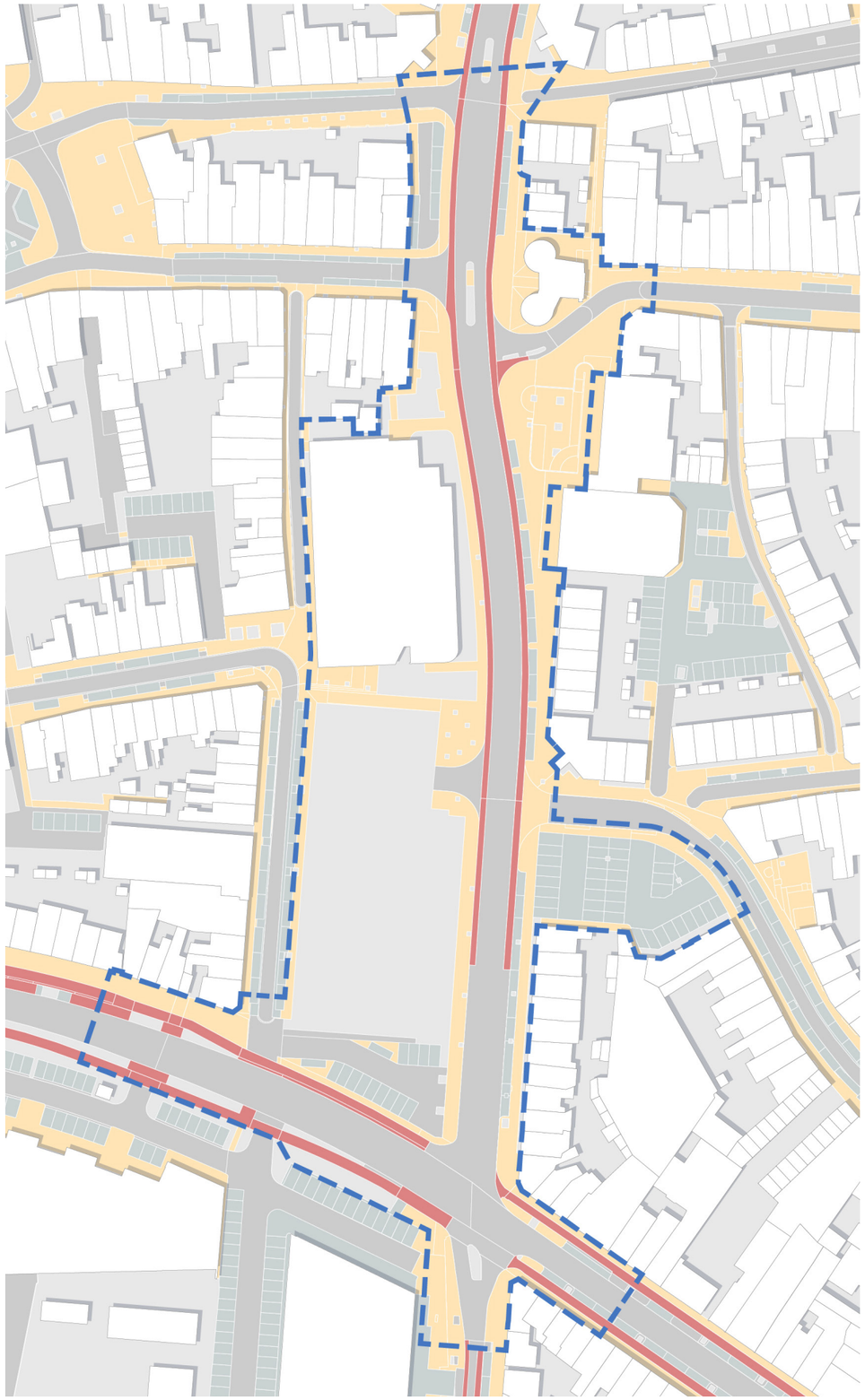

Bruinevisstraat

Gevangenpoort

Opgave mobiliteit

- Fiets veiligheid
- Kruispunt
- Onderhoud fietsstroken

De maximumsnelheid op de Westersingel wordt verlaagd van 50 km/u naar 30 km/u.

Opgave groen, klimaat, uitstraling

Bomen

- De bomen staan in kleine kale boomspiegels.
- De grote robinia op de Koepelplaats is beeldbepalend
- Groot aantal bomen Westersingel is slecht of niet passend

Groen

- Geen openbare plantvakken, er is enkel privégroen.

Ruimte voor ontmoeten

Groen
~ 796 m²
4,4 % *

Verharde oppervlakken*
~ 17.422 m²
95,6 % *

Speeltuin Koepelplaats

Opgave en initiatieven

Wens:
Duidelijke groenstructuur

Ontwikkelaar:
Woningen bouwen

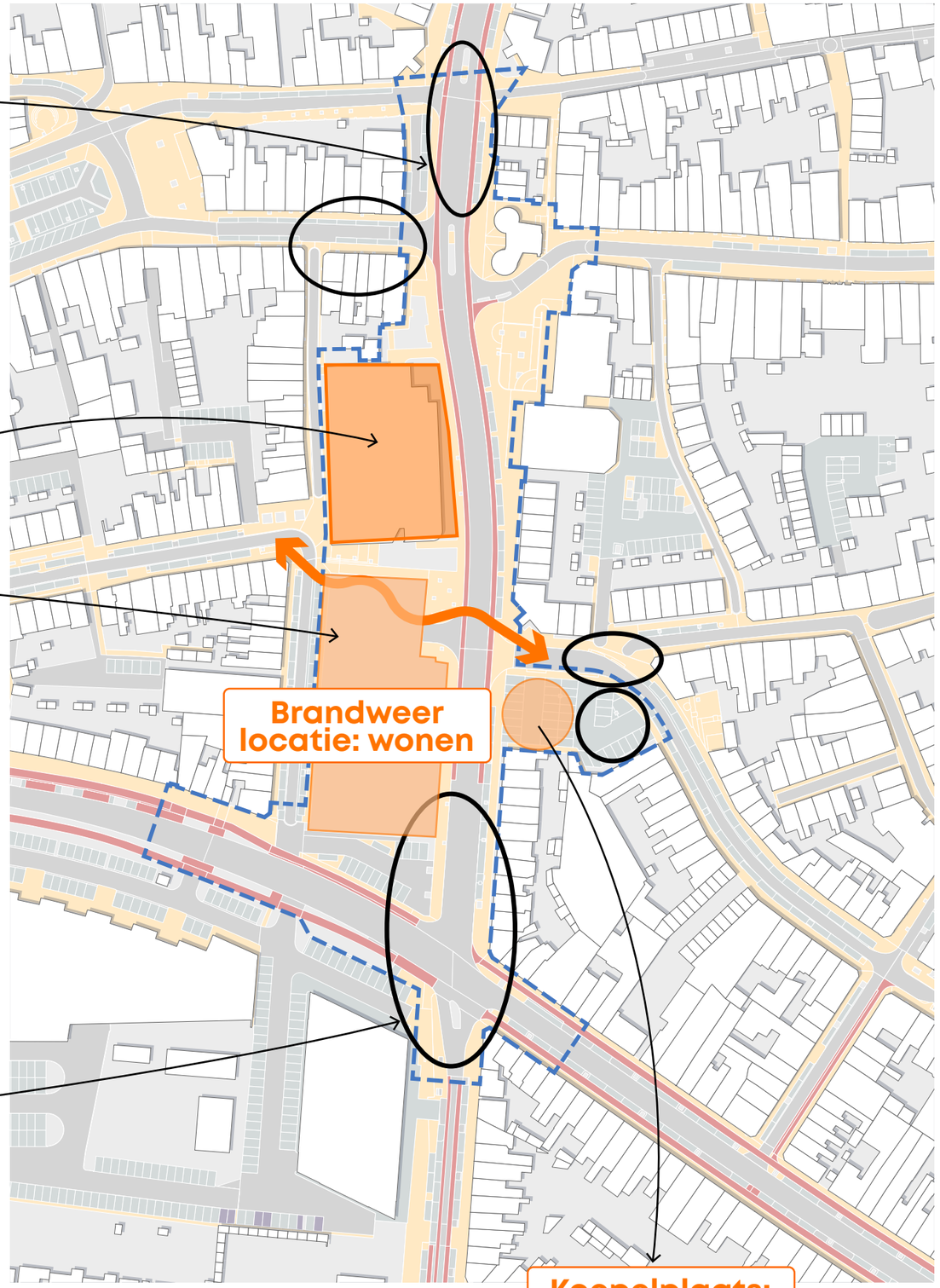

Participatie wens:
Connectie tussen Fabriekstraat en Koepelplaats

Kruispunt optimaliseren

Gevangenpoort versterken

Vraag vanuit:
Brug initiatief

Wens: Veel vergroenen

Wens: Boom Koepelplaats behouden

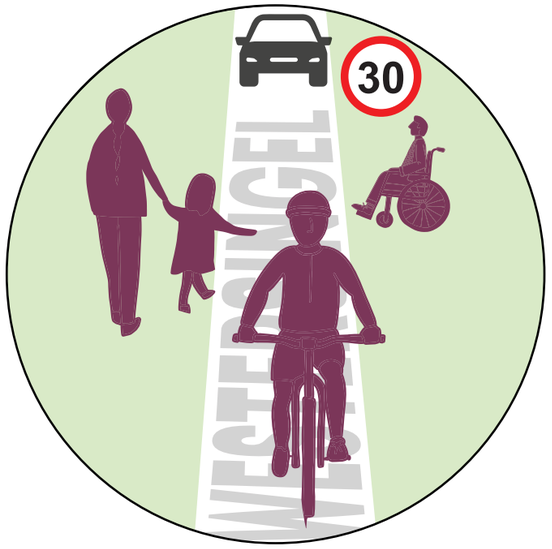
Onze ambities voor de Westersingel

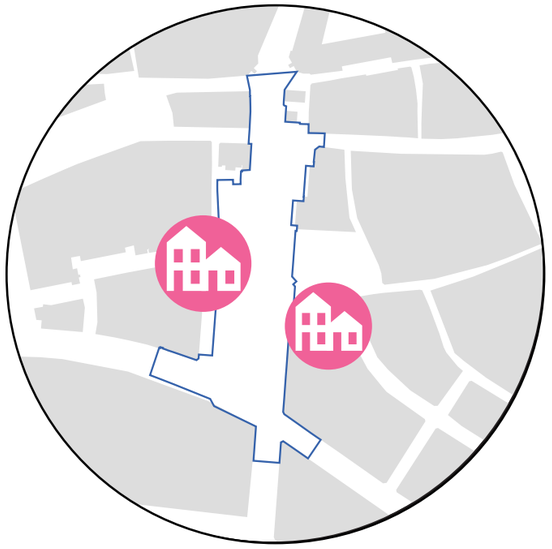
De authentieke, levendige en kleinschalige sfeer van de binnenstad herstellen

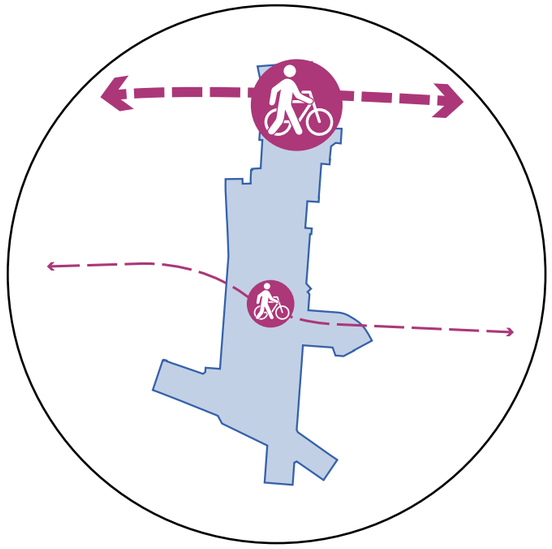

Verharding verminderen, groen versterken

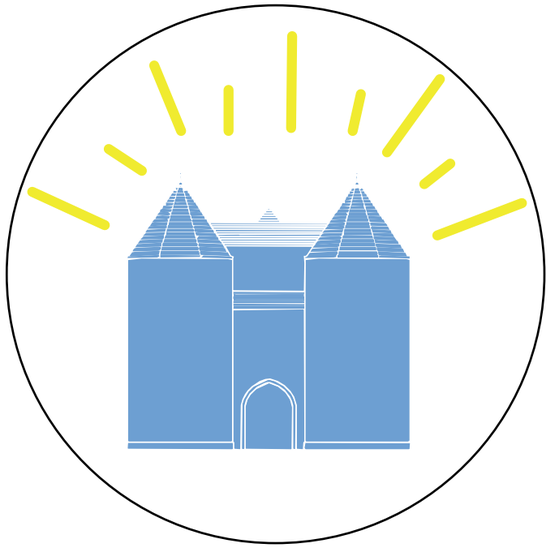

(auto)verkeersdominantie op de Westersingel terugdringen, modaliteiten gelijkwaardig

Woningen toevoegen om aan de vraag te voldoen en de buurt te versterken

Focus op herstellen van de oost-west loop en fietsroutes, en de noord/zuid-dominantie terugdringen

De kracht van de Gevangenpoort en de vestinglagen opnieuw onthullen

Kader IPvE en proces

- → 117 - 130 woningen (66% betaalbaar)
- → Sociaal huur (30%) / Midden huur / Vrije sector
- → Parkeren openbare ruimte handhaven
- → Beleidsdoelen: groen, wonen, verkeer, sociaal

IPVE + ANALYSE + AMBITIES + WENSEN

Naar Participatie

3 concepten

Drie concepten - participatie

- **09 december 2025**
  5 concepten in bewonerswerkgroep
- **02 Februari 2027:**
  3 concepten in brede sessie

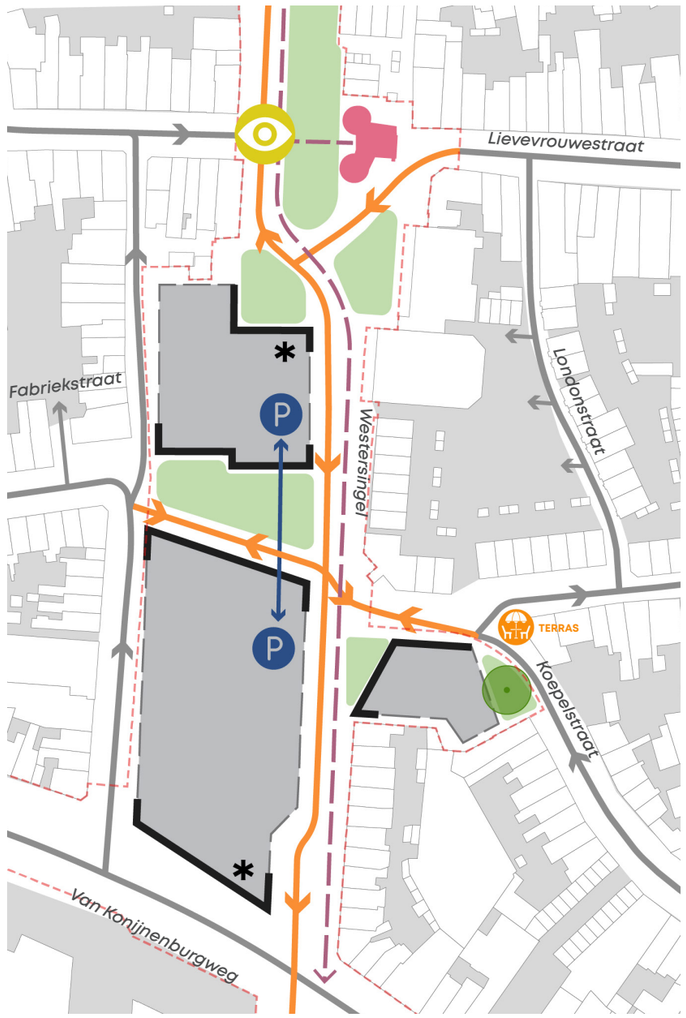
Voldoen aan IPvE

- 3-5 bouwlagen
- hoogteaccenten max 22m
- max 130 woningen

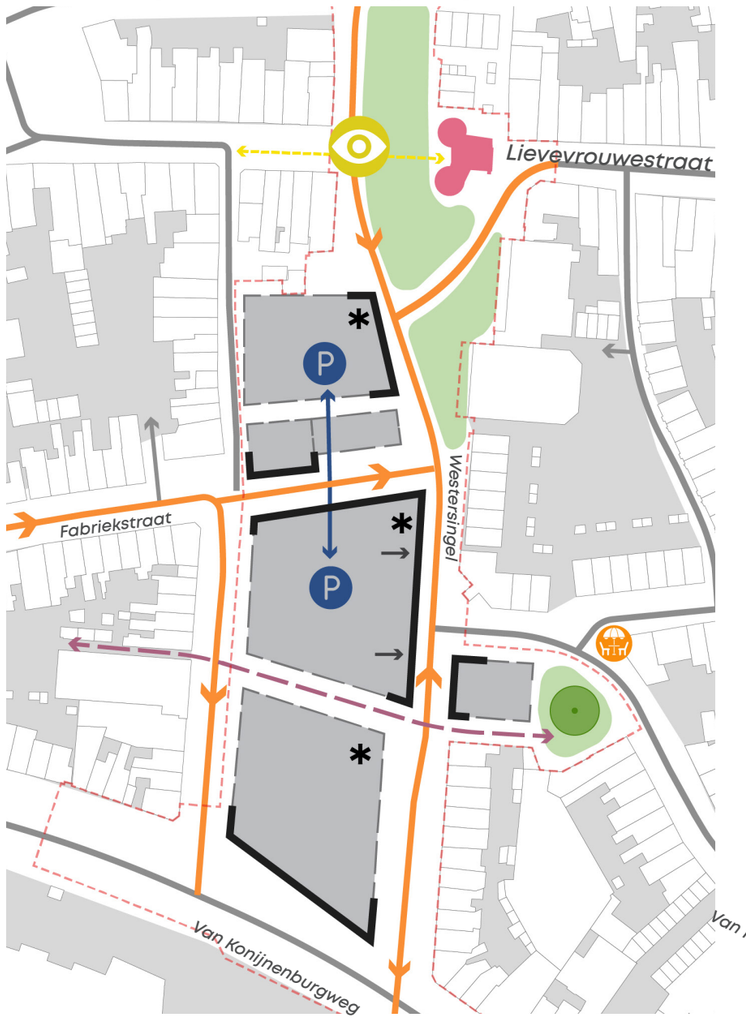

Brede sessie:

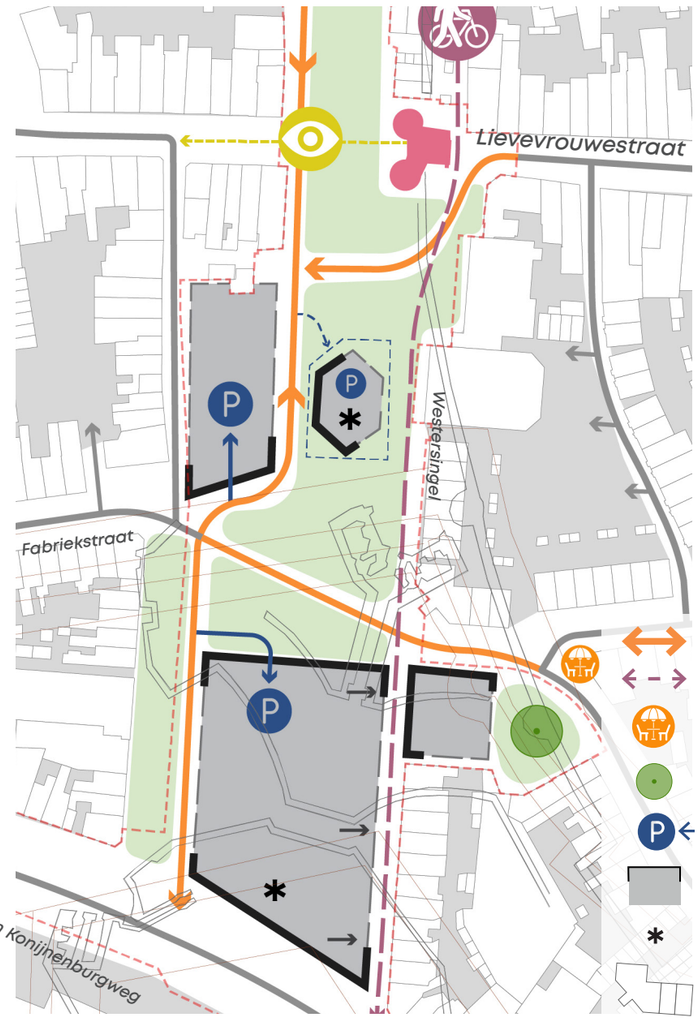
De Fabriekstraat

Zicht op de Gevangenpoort

Vestingpark

Participatie

Participatieavond

→ Enthousiasme over inititatief voor het ontwikkelen van de locatie

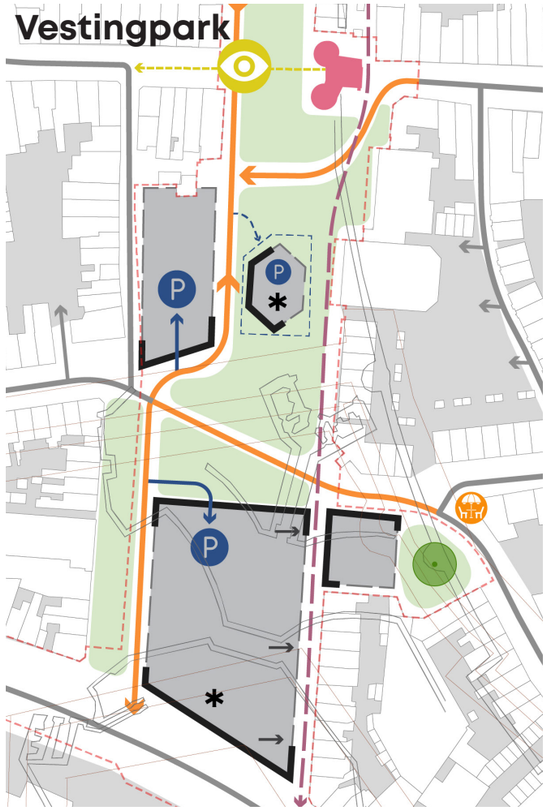
Wensen van bewoners algemeen

- Lage bebouwing dichtbij bestaande woningen
- Veiligheid fietser verbeteren
- Meer groen in de wijk
- Parkeren goed oplossen

Deze aandachtspunten zijn meegenomen in de uitwerking van het SP

Reactie op concepten

Voorkeur voor concept **Vestingpark**
(meeste voorkeur, maar bleek later verkeerskundig onhaalbaar)
en **Fabriekstraat** (nr 2)

In SP: Combinatie van kwaliteiten van beide

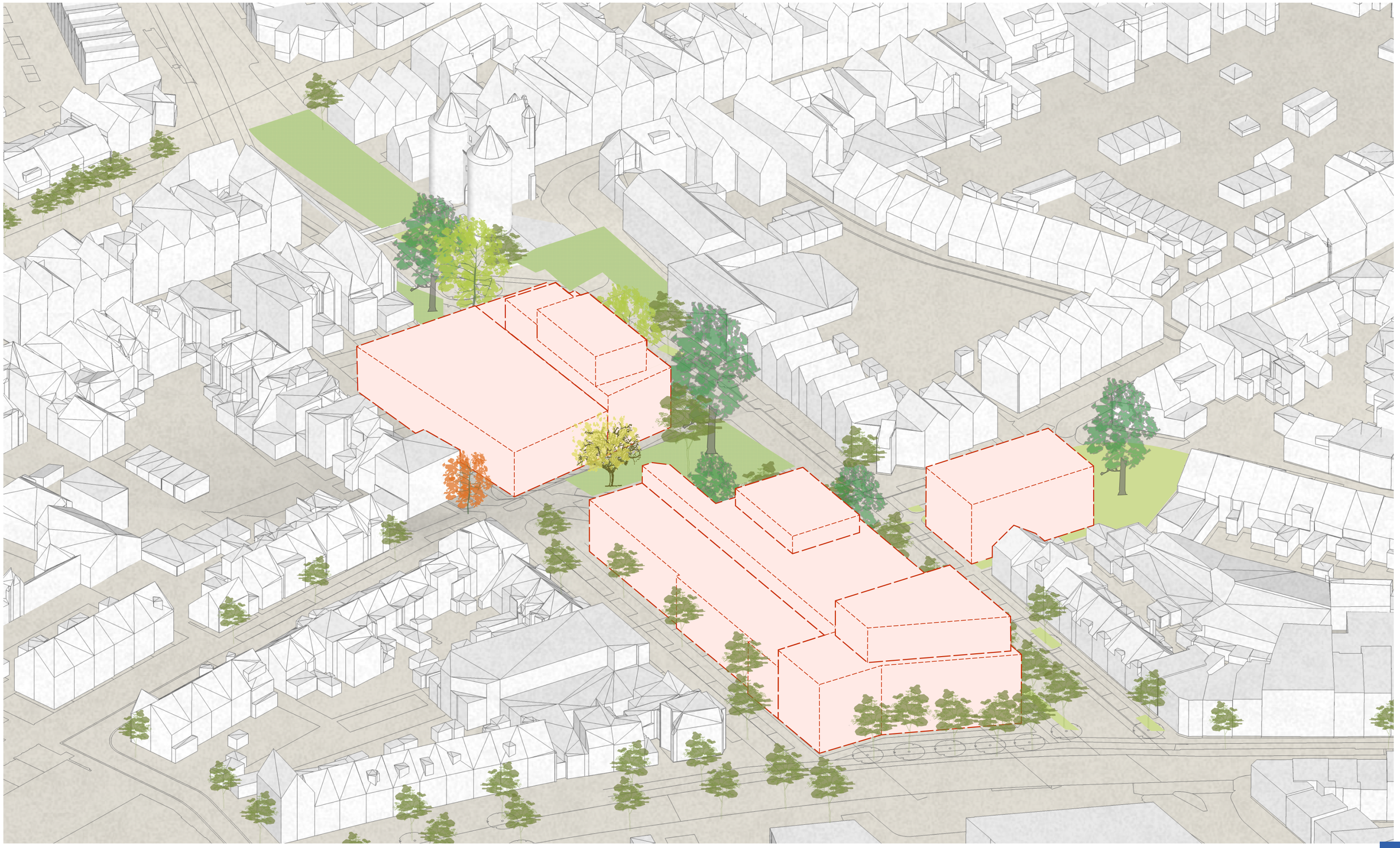
→ Basis: concept Fabrieksstraat met kwaliteiten van VestingPark ingevoegd

Overgenomen elementen van vestingpark in Concept Fabriekstraat

- Afremmen snelheid doorgaand verkeer door bochten voor auto
- Toevoegen van groen als verblijfsruimte met verwijzing naar Vestingwerken
- Nieuw zicht op Gevangenpoort

SP

Bouwenvelop

Bouwenvelop met voorbeeldverkaveling: mogelijke uitwerking

Principe

Nieuwe situatie

Bouwveld	Bandbreedte woningaantal	
Stoelemat	34-38	} Totaal max. 130 woningen
Brandweerlocatie	74-78	
Koepelplaats	13-14	

3 bouwlagen

4 tot 5 bouwlagen

Hoogtaccent - 6 bouwlagen

Bouwhoogte en bouwvelden / bouwenveloppen

Nieuwe situatie

Bouwveld	Bandbreedte woningaantal
Stoelemat	34-38
Brandweerlocatie	74-78
Koepelplaats	13-14

Bouwveld

Grens bouwhoogte

3BL Maximale aantal bouwlagen

* Bebouwingsaccent hoogte max. 6BL

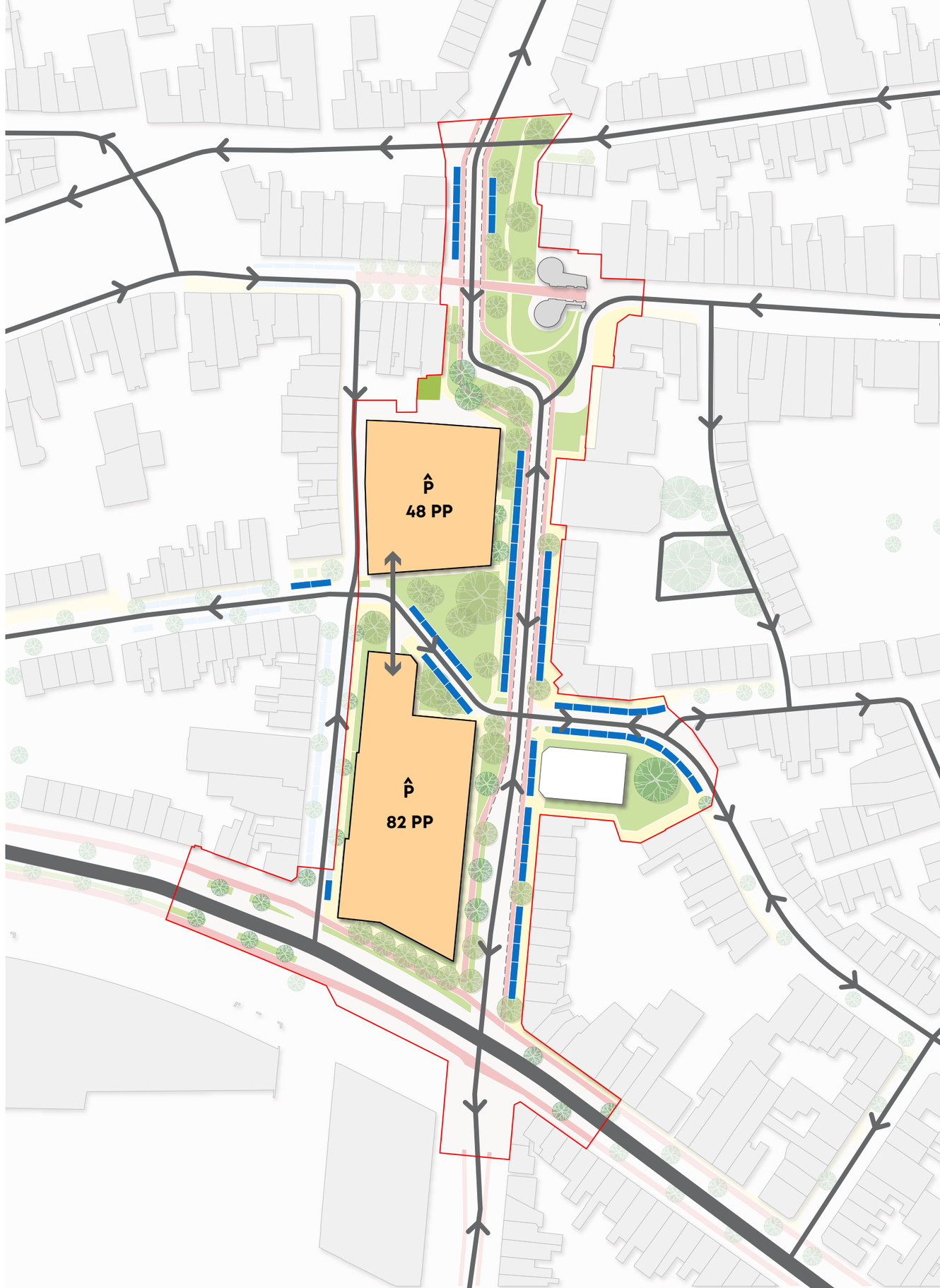
Parkeren op straat

Autoverkeer en parkeren

Nieuwe situatie

Parkeergarage

Parkeren op straat

30km/h incl. rijrichting

50km/h incl. rijrichting

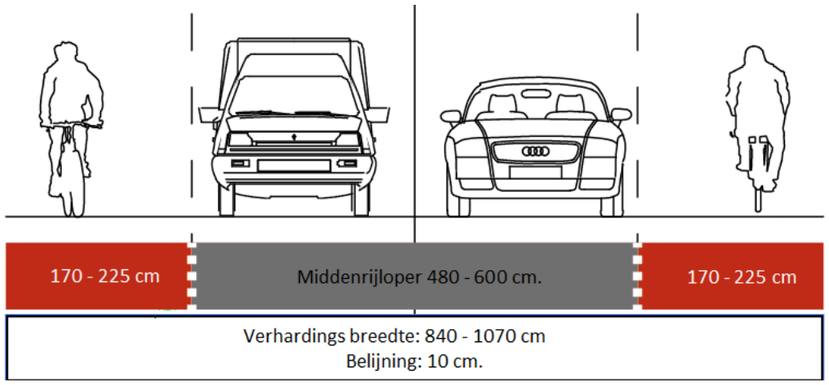
Westersingel

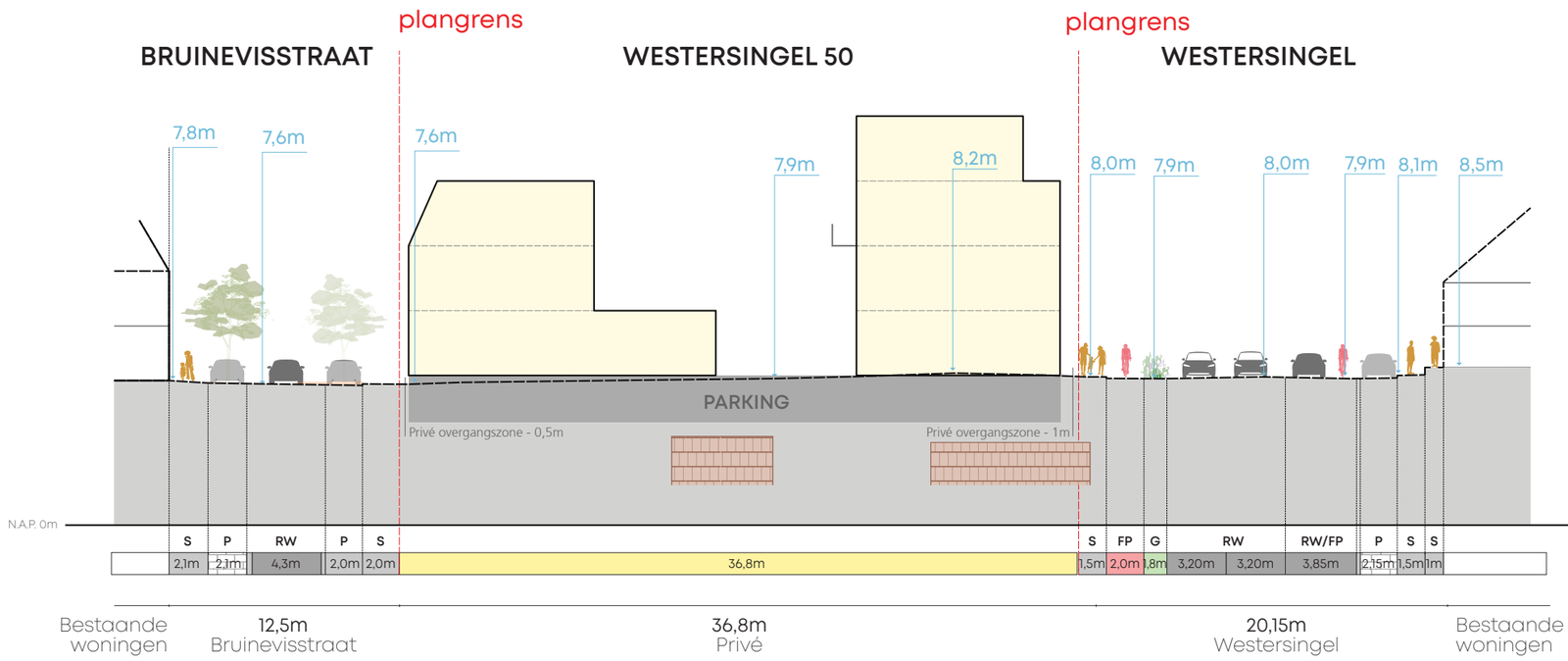

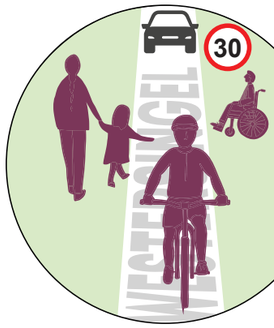

Minimaal hier klinkers

GOW30 principe

Bron: Handreiking voorlopige inrichtingskenmerken GOW30
Eindrapport - April 2023

Groen en bomen

Nieuwe situatie

Beplanting

Gemengde bomenlaan en boomgroepen

Meerstammige bomen

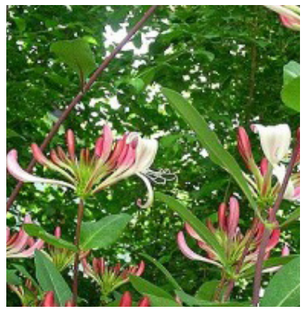

Hagen

Heesters

Gevelgroen

- **Gelaagde beplanting:**
  → bomen, hoge heesters, lage heesters
- **Stimulering biodiversiteit**
- **Seizoensbeleving**
- **Aanmoedigen groene gevels en geveltuinen**

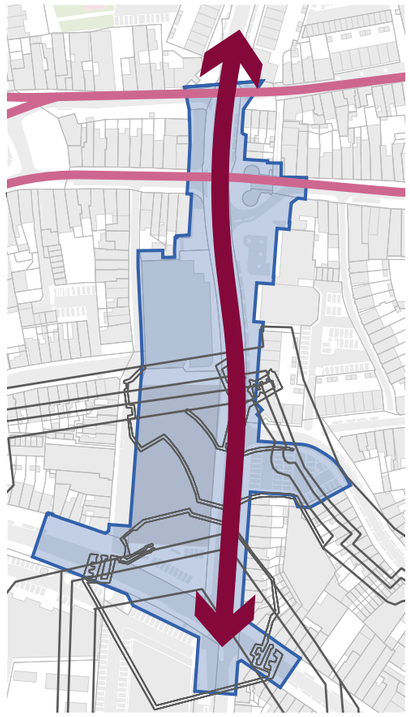

Ontmoetingsplekken en erfgoed zichtbaar maken: inspiratie

Speelplek geïnspireerd op opgravingsresultaten van een Bronstijdhuis in Enkhuizen Kadijken (bron: rooilijn.nl, foto André Russcher)

Stadsmuur Harderwijk zichtbaar gemaakt in verharding, verlichting en muurtjes (bron: Architectenweb.nl, foto Jeroen van Dam

Schetsen openbare ruimtes

Gevangenpoort in zijn kracht met groen

- **Parksfeer met groen en zitelementen**
- **Sterke verbinding Havenkwartier-binnenstad**

Tussen Stoelemat en Brandweer: spelen met knipoog naar de historie

Optie 1

Fabrieksstraat doortrekken naar Koepelstraat

- **Beperktere ruimte voor groen**

Markant uitzichtpunt

Optie 2

Fabrieksstraat haaks aansluiten op Westersingel

- **Meer ruimte voor een groen**
- **Smal fiets-/voetpad verbindt Fabrieksstraat en Koepelstraat**

Buitenruimte

3D - Koepelplaats als groene ontmoetingsplek

Dilemma's en vervolg

Parkeeropgave

Bestaande situatie parkeren op straat

71

Verplichte compensatie

Extra parkeren op straat in de toekomst

12,6

Parkeeropgave door nieuwe woningen

9

Parkeeropgave t.g.v. wensen kwaliteit

Totaal opgave parkeren in openbaar gebied

93

De volgende stappen - ruimtelijke uitwerkingen

Opmerkingen en vragen raad verwerken

Keuze voor parkeeroplossing - in relatie tot woningaantal

Extra wensen proberen in te passen:

- Ontwikkelaar Stoelemat vraagt extra woningen
- Enexis vraagt twee grote trafostations

Input ophalen bij particiatie, keuzes voorleggen en input ophalen voor bijvoorbeeld

- Ligging tussenstraat
- Sfeer inrichting buitenruimte
- Uitstraling gebouwen

Enkele technische uitwerkingen zoals kabels en leidingen inpassen

Daarna:
SP gereed en startklaar voor het maken van een beeldkwaliteitsplan en inrichtingsplan